

ОРУЖЈЕ И РАТНА ВЕШТИНА У ФЕУДАЛИЗМУ

У организацији Историјског музеја Србије, а у оквиру споразума о сарадњи у области културе између Демократске Републике Немачке и Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, Музеј за немачку историју из Берлина приказао је у Београду, у октобру 1976. године, изложбу „Оружје и ратна вештина у феудализму“.

У сали Војног музеја ЈНА на Калемегдану, изложбу је отворио др Инго Матерна, директор за научни рад Музеја, у присуству амбасадора Демократске Републике Немачке, заменика републичког секретара за културу и других гостију.

Аутор изложбе је др Хајнрих Милер, заменик директора Одељења феудализма у Музеју за немачку историју у Берлину.

Експонати ове изложбе, ретки и драгоцени, говоре о развоју оружја и ратне вештине у Немачкој од 500. до 1789. године. По концепцији историјска, изложба се не бави само војним питањима, већ повезује наоружање и ратну вештину са политичким, економским и културним развојем, чиме јасније објашњава узроке ратова, националноослободилачких борби и револуционарних устанака. Поред немачке историје, изложба приказује и историју других европских земаља.

Изложба је, према историјском развоју, подељена у следеће тематске целине: ратна вештина у раном феудализму; феудална витешка војска; ратна вештина у градовима; ранограђанска револуција; најамничке јединице у XVI и XVII веку, и стајаћа војска у XVII и XVIII веку.

Међу 250 експоната, на овој изложби било је око 150 предмета историјског оружја и делова униформи. То су примерци од изузетне вредности по техници своје израде (шлемови, делови оклопа, комплетни оклопи за људе и један оклоп за коња, богато украшени пиштољи, самострељи, пушке из чувених европских центара производње, мачеви, сабље, топ-оргуље, мали бронзани топ за камене кугле из Босне из XV века).

Уз ове набројане експонате, на изложби су складно укомпоновани ликовни материјал (уља, графике), документи, као и помоћни музејски материјал: модели, шеме, карте, цртежи, легенде, чиме су објашњени напредак производње оружја, затим начин руковања и тактичка употреба оружја, организација војске и војна тактика. Значајно место на изложби заузима одељак о немачком сељачком рату 1525—1526. године, у којем је изложено мноштво интересантног сељачког оружја.

Добрим представљањем зналачки одабраног материјала постигнута је потпуна прегледност теме и задовољени су музеолошки принципи, што је допринело изванредном успеху ове изложбе у Београду. Обухватајући историју германских народа, изложба „Оружје и ратна вештина у феудализму“ има посебан значај и за историју наших народа, јер је у средњем веку оружје увожено са Запада.

Користећи се ретком приликом да у својој средини виде овакву изложбу, Београђани су са пуно интересовања разгледали драгоцене експонате. Међу посетиоцима су већину чинили школска омладина, студенти и музеалци.

И штампа и посетиоци, који су се уписивали у књигу утисака, најпохвалније су се изражавали о овој изложби.

Љиљана Лађевац